

Sygn. akt I KS 36/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **B. T. (T.)**

oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 grudnia 2022 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 22 lipca 2022 r., sygn. akt IV Ka 25/22,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Legnicy

z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II K 1052/20,

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. **oddalić skargę;**

2. **obciążyć oskarżonego kosztami postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Legnicy wyrokiem o sygnaturze akt II K 1052/20 z 18 listopada 2021 r. uniewinnił oskarżonego B. T. od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., stwierdzając, iż nie wyczerpał on znamion zarówno strony przedmiotowej, jak i podmiotowej zarzucanego mu deliktu, gdyż nie miał świadomości co do nielegalnego charakteru spornych urządzeń oraz w żaden sposób nie pomagał G.

K. w urządzaniu i prowadzeniu gier hazardowych w lokalu mieszczącym się w L. przy ulicy [...].

Po rozpoznaniu apelacji Naczelnika Dolnośląskiego Urzędu Celno-Skarbowego we Wrocławiu i pełnomocnika interwenienta Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z dnia 22 lipca 2022 r., sygn. akt IV Ka 25/22 uchylił zaskarżony w odniesieniu do B. T. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Legnicy.

Skargę na wyrok Sądu odwoławczego złożył obrońca oskarżonego zarzucając naruszenie art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. poprzez rozpoznanie sprawy przez sędziego Sądu Okręgowego- D. B., który nie powinien orzekać w niniejszej sprawie z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do należytej obsady sądu odwoławczego.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k., skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Ograniczenie podstaw skargowych do tych, jakie wskazano w tym przepisie oznacza, że zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ograniczony jest wyłącznie do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17). Co do zasady, Sąd Najwyższy nie jest więc, pomijając kwestię bezwzględnych przyczyn odwoławczych (niezależnie czy zaistniałych w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, czy w postępowaniu apelacyjnym), uprawniony do badania, czy sąd odwoławczy prawidłowo stwierdził zaistnienie uchybienia stanowiącego względny powód odwoławczy, może jedynie ocenić czy z powodu stwierdzonych przez ten sąd uchybień pierwszoinstancyjny przewód sądowy powinien zostać powtórzony w całości. W konsekwencji, wskazanie w skardze na wyrok sądu odwoławczego naruszenia innego przepisu niż

art. 437 § 2 k.p.k. i art. 439 § 1 k.p.k., nawet w powiązaniu z którymkolwiek z tych uregulowań, oznacza, że jest ona niedopuszczalna (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 stycznia 2018 r., II KS 1/18, OSNKW 2018, z. 5, poz. 38 oraz z dnia 25 września 2018 r., V KS 19/18, OSNKW 2018, z. 12, poz. 81).

W niniejszej sprawie skarżący zarzucił, że skład Sądu Okręgowego w Legnicy był nienależycie obsadzony, albowiem w sprawie orzekał sędzia D. B., który został powołany do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 r., poz. 3).

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że nie budzi wątpliwości Sądu Najwyższego wadliwość składu Krajowej Rady Sądownictwa po nowelizacji ustawy o KRS z 2017 r. Pogłębioną argumentację w tym zakresie przedstawił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, stwierdzając m.in., że: „Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.”.

Z powyższego wynika m.in. fakt, że sędzia powołany przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa w obecnym kształcie nie korzysta już z funkcjonującego dotychczas *in gremio* oraz *a priori* domniemania niezawisłości i bezstronności. Z powyższego może wynikać niespełnienie przez sędziego minimalnego standardu gwarantującego stronom postępowania prawo do sądu w rozumieniu konstytucyjnym i konwencyjnym. Należy však zwrócić uwagę, że w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20) uznano, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. może zachodzić wówczas, gdy wadliwość procesu powoływania prowadzi do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz

art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, ale jedynie „w konkretnych okolicznościach”.

Z kolei w cytowanej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. podkreślono, że „brak [jest] podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przez Krajową Radę Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”. Oznacza to, że dla udowodnienia zaistnienia nienależytej obsady sądu nie wystarczy wskazać na instytucjonalną nieprawidłowość powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. Konieczne jest natomiast ustalenie *in concreto*, że sędzia nie gwarantuje chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości. To zaś należy uzasadnić odwołując się do testu, którego elementy zostały opisane w obu cytowanych uchwałach Sądu Najwyższego.

W tym kontekście argumentacja obrońcy okazała się nieprawidłowa, skoro w przeważającej części odwołuje się do orzecznictwa w zakresie skutków wadliwości składu Krajowej Rady Sądownictwa po 2017 r. w odniesieniu do powołanych przy jej udziale sędziów Sądu Najwyższego. Sytuacje te zasadniczo różnią się od siebie. O ile bowiem w przypadku sędziów Sądu Najwyższego, którzy uzyskali nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. nienależytą obsadę sądu przyjmuje się *a priori*, o tyle sytuacja taka nie zachodzi wobec sędziów sądu powszechnego (zob. pkt 2 uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22).

W niniejszej sprawie – w której zarzuty nienależytej obsady sądu dotyczą sędziego Sądu Okręgowego, a zatem sądu powszechnego – konieczne jest wykazanie konkretnych okoliczności dowodzących stronniczości sędziego, wynikających np. z tajnego sposobu obrad KRS w zakresie kandydatury, negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego sędziów danego sądu, niekorzystnego dla kandydata porównania jego osiągnięć z osiągnięciami kontrkandydatów, krótkiej ścieżki jego awansu (zob. szerzej uchwała SN z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, s. 28-29). Obrońca skazanego sygnalizując zaistnienie bezwzględnej

przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. nie wskazał na jakąkolwiek okoliczność chociażby uprawdopodobniającą brak bezstronności sędziego D. B..

Ponadto stwierdzić należy, że Sąd *ad quem* wskazał, i wykazał, jakie były powody uchylenia wyroku Sądu *a quo* i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. W tym aspekcie argumentacja jest wyczerpująca i kompletna. W szczególności zaznaczono, że Sąd Rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy będzie zobligowany do wnikliwej oceny, czy zachowanie oskarżonego B. T. było, w aspekcie jego działań podjętych, ewentualnie, wspólnie z G. K. było prawnie relewantne - zwłaszcza z perspektywy jurydycznych znamion pomocnictwa (uzasadnienie SO – s. 8 - 11). W uzasadnieniu skargi zakwestionowano zasadność twierdzeń co do istnienia zamiaru po stronie oskarżonego B. T.. Nie okazały się jednak skuteczne argumenty autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia o wadliwości wydania przez Sąd odwoławczy wyroku o charakterze kasatoryjnym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

Ponadto rozstrzygnięto o kosztach sądowych postępowania skargowego.

[as]